

Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts

Raimonda Mangule

e-pasts: raimonda.mangule@rsu.lv

Tālrunis: +37167409187

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

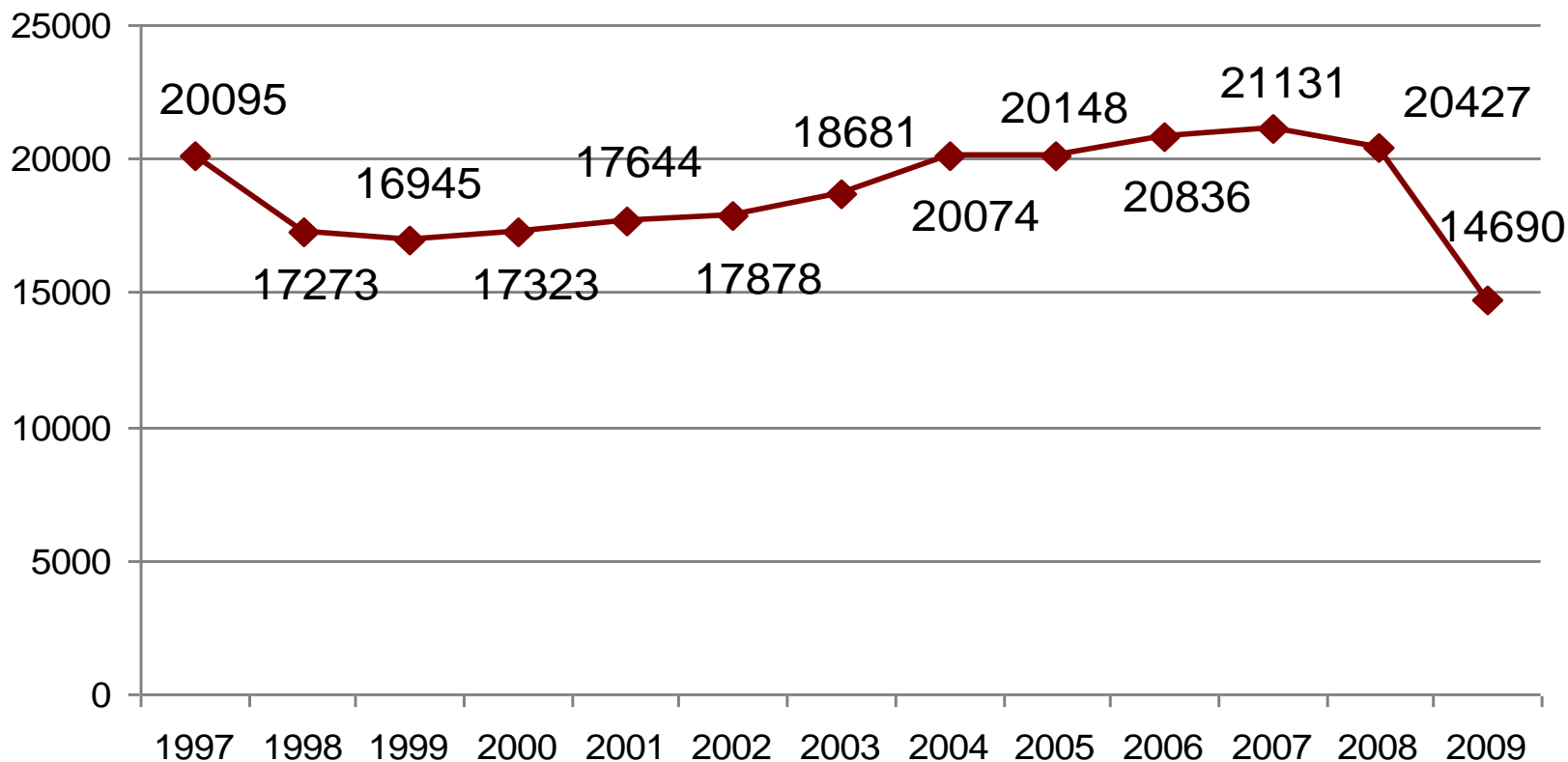
VITA BREVIS ARS LONGA

Metālapstrādes nozare Latvijā

- Viena no vadošajām ražošanas nozarēm, kuras lielākā daļa produkcijas tiek eksportēta
- Ļoti plaša nozare (vairāk kā 70 NACE klasifikatora kodu):
 - » metālu ražošana,
 - » metālkonstrukciju ražošana,
 - » iekārtu, mehānismu ražošana,
 - » metālu otrreizēja pārstrāde.
- Ļoti plašs profesiju klāsts (atslēdznieks, metinātājs, inženieris u.t.t.)

Metālapstrādes nozare Latvijā

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem nozarē nodarbināto skaits (1997-2009):

Galvenie riska faktori metālapstrādes nozarē

■ Fizikālie riska faktori

- » troksnis,
- » vibrācija,
- » mikroklimats,
- » apgaismojums,
- » starojums (ultravioletais, lāzera).

Galvenie riska faktori metālapstrādes nozarē

■ Traumatisma riska faktori

- » darba aprīkojums (iekārtu rotējošās / kustīgās daļas, rokas darbarīki, materiālu celšanas, pārvietošanas iekārtas u.tml dz.),
- » paklupšana, paslīdēšana (vadi un kabeļi, nelīdzens virsmas segums, pielūžņojums, mitrs virsmas segums u.tml dz.),
- » ātri lidojošas daļiņas (dzirksteles, šķembas),
- » apdedzināšanās risks (karsti metāli, karstas virsmas),
- » nedroši darba paņēmieni,
- » elektrotraumas,
- » sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība.

Galvenie riska faktori metālapstrādes nozarē

■ Fiziskie / ergonomiskie riska faktori

- » smagu priekšmetu celšana, pārvietošana,
- » piespiedu darba pozas (darbs stāvot kājās, sēžot),
- » lokāls muskuļu sasprindzinājums.

Galvenie riska faktori metālapstrādes nozarē

■ Ķīmiskie riska faktori

- » metināšanas darbi – mangāns, hroms, cinks, kadmijs u.t.t.,
- » krāsošanas darbi – ksiloks, benzols, acetāti, esteri u.t.t.,
- » galvanizācijas darbi – cinkošana, niķelēšana, hromēšana, sārmi, skābes u.t.t.,
- » eļļas, smērvielas, emulsijas.

■ Putekļi

- » metināšanas, gāzes griešanas aerosols,
- » metāla,
- » abrazīvie,
- » silīcija dioksīda.

Galvenie riska faktori metālapstrādes nozarē

■ Psihoemocionālie riska faktori

- » monotons darbs,
- » ātrs darba temps,
- » darbs maiņās.

Sekas darba vides riska faktoriem

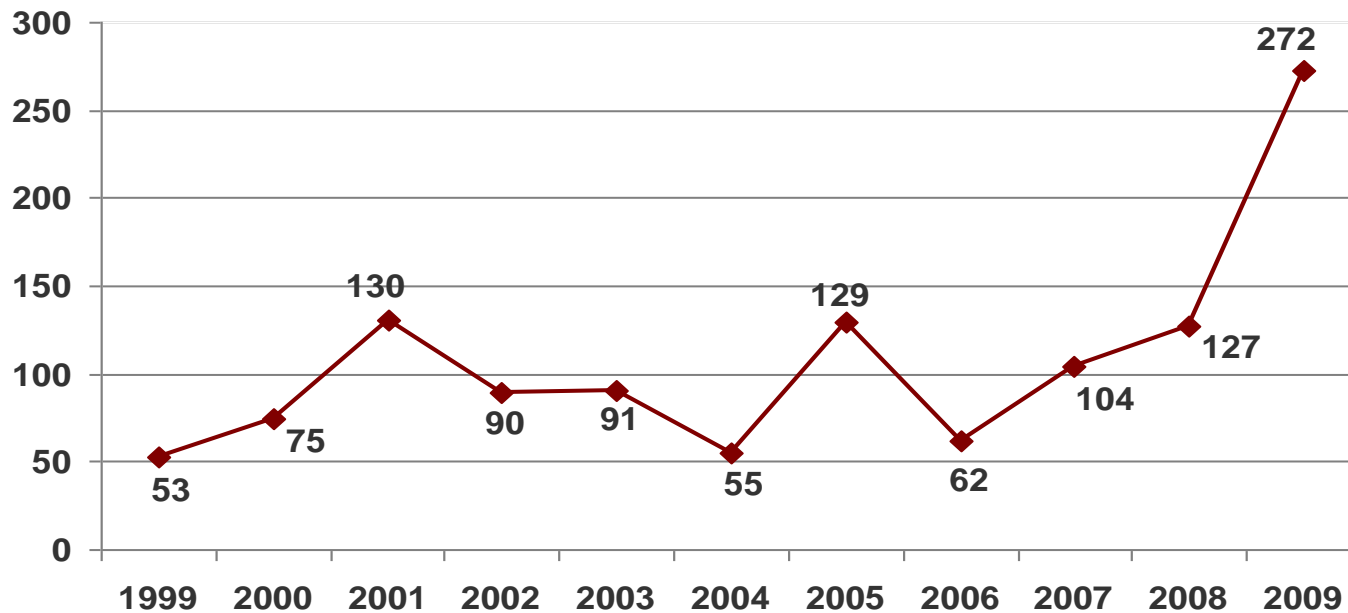
- Arodslimības

- Nelaiemes gadījumi darbā

**+ lieli ekonomiskie zaudējumi gan nodarbinātajam,
gan darba devējam**

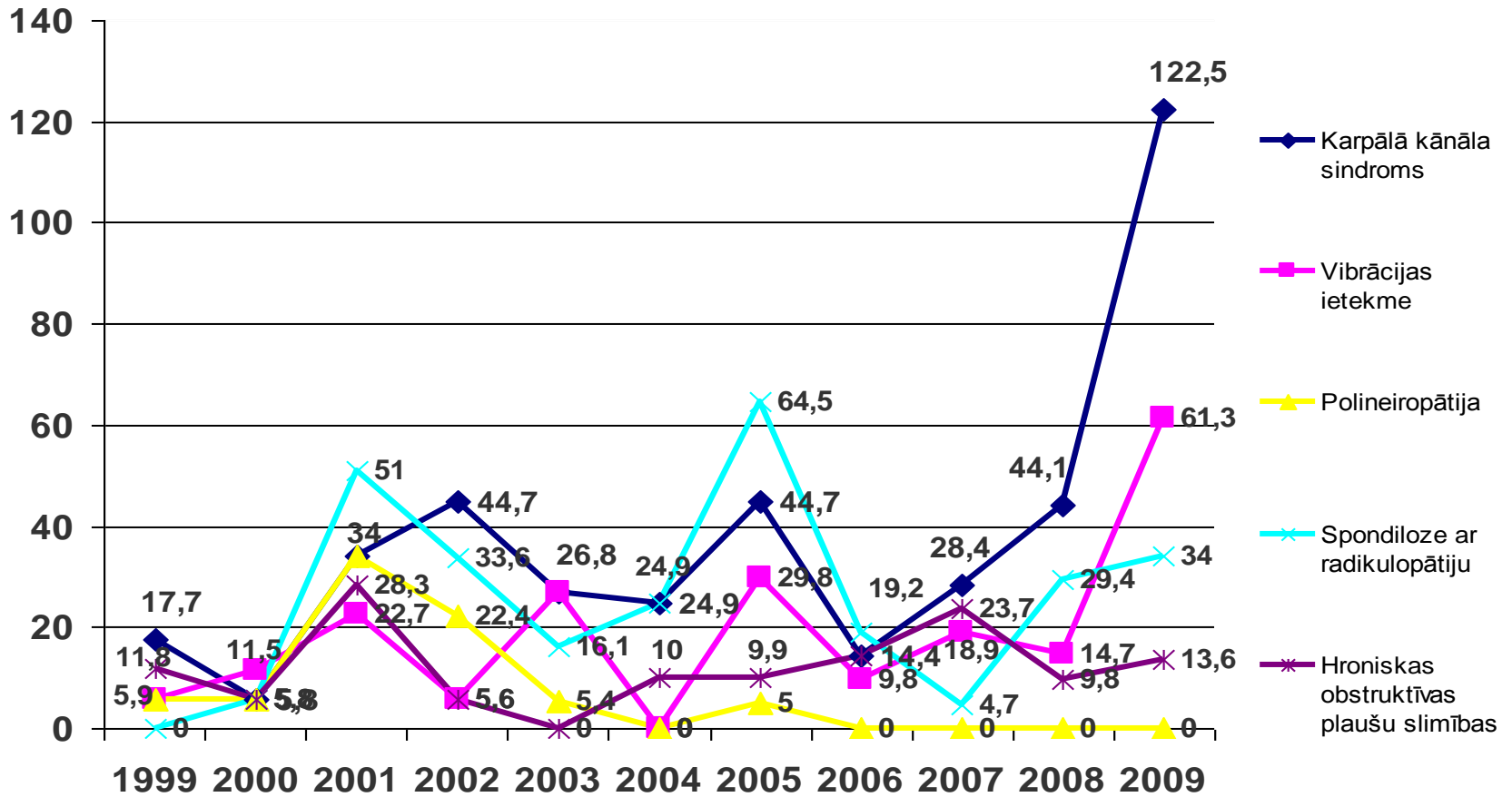
Arodslimības metālapstrādes nozarē

No jauna reģistrēto arodslimību gadījumu skaits dinamikā (uz 100 tūkst. nodarbinātajiem) metālu, metālizstrādājumu ražošanā, iekārtu mehānismu un darba mašīnu ražošanā

Arodslimības metālapstrādes nozarē

Biežāk sastopamās arodslimības uz 100 tūkst. nodarbinātajiem

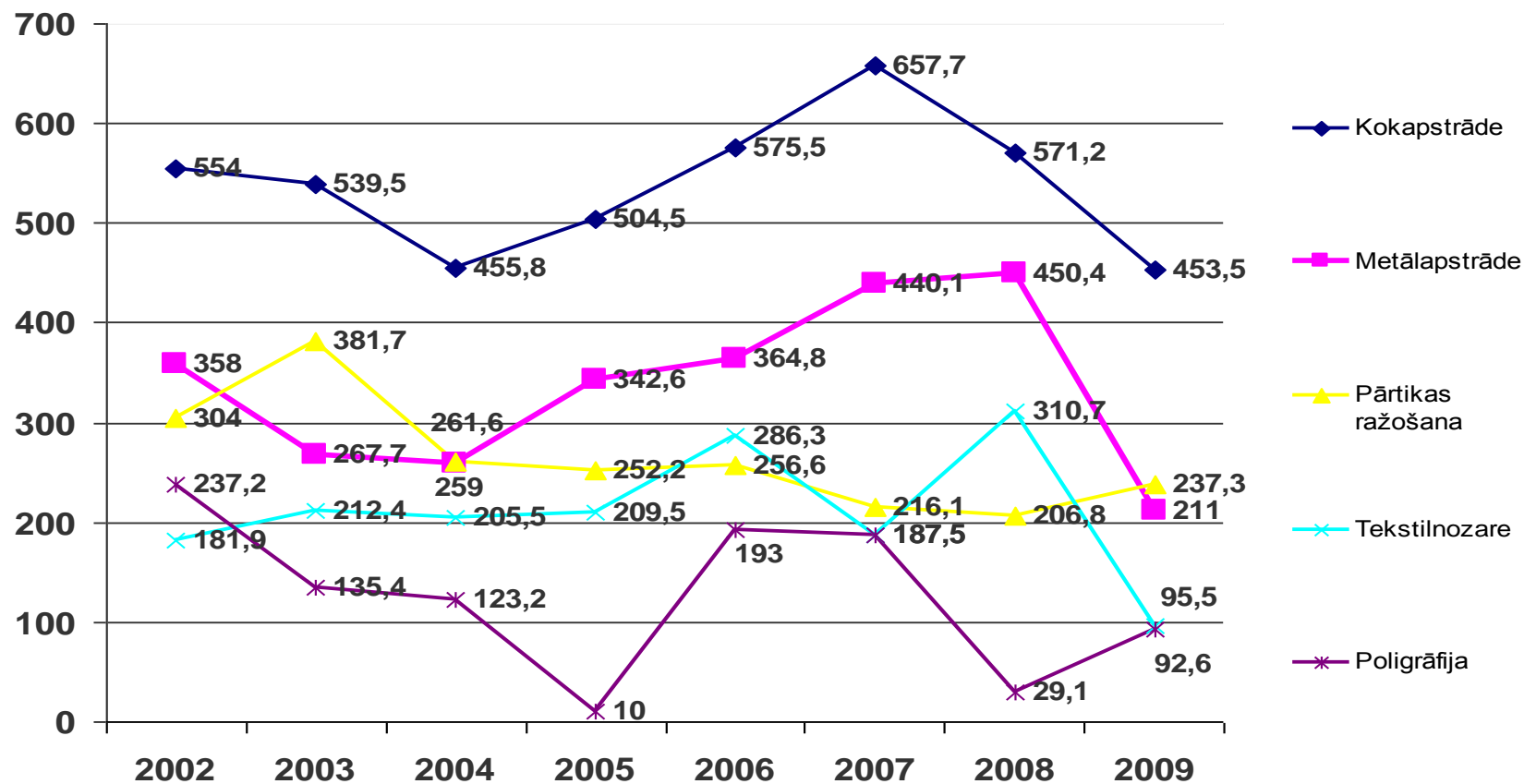
Arodslimības metālapstrādes nozarē

■ Raksturīgākās arodslimības nozarē:

- » balsta kustību aparāta slimības (karpālā kanāla sindroms, osteohondroze, spondilozes, radikulopātijas u.tmldz.),
- » elpošanas sistēmas slimības,
- » vibrācijas ietekme.

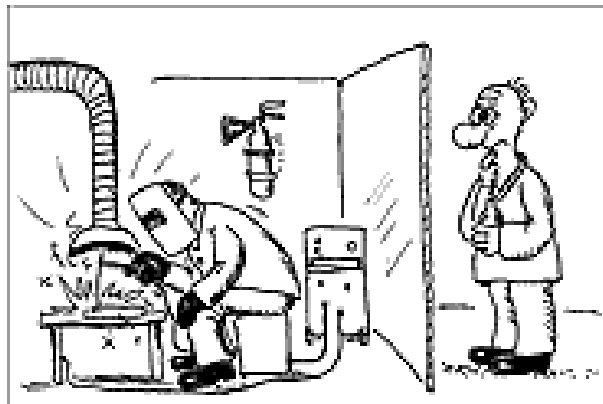
Nelaiemes gadījumi metālapstrādes nozarē

Nelaiemes gadījumu skaits metālapstrādes nozarē uz 100 tūkst. nodarbinātajiem

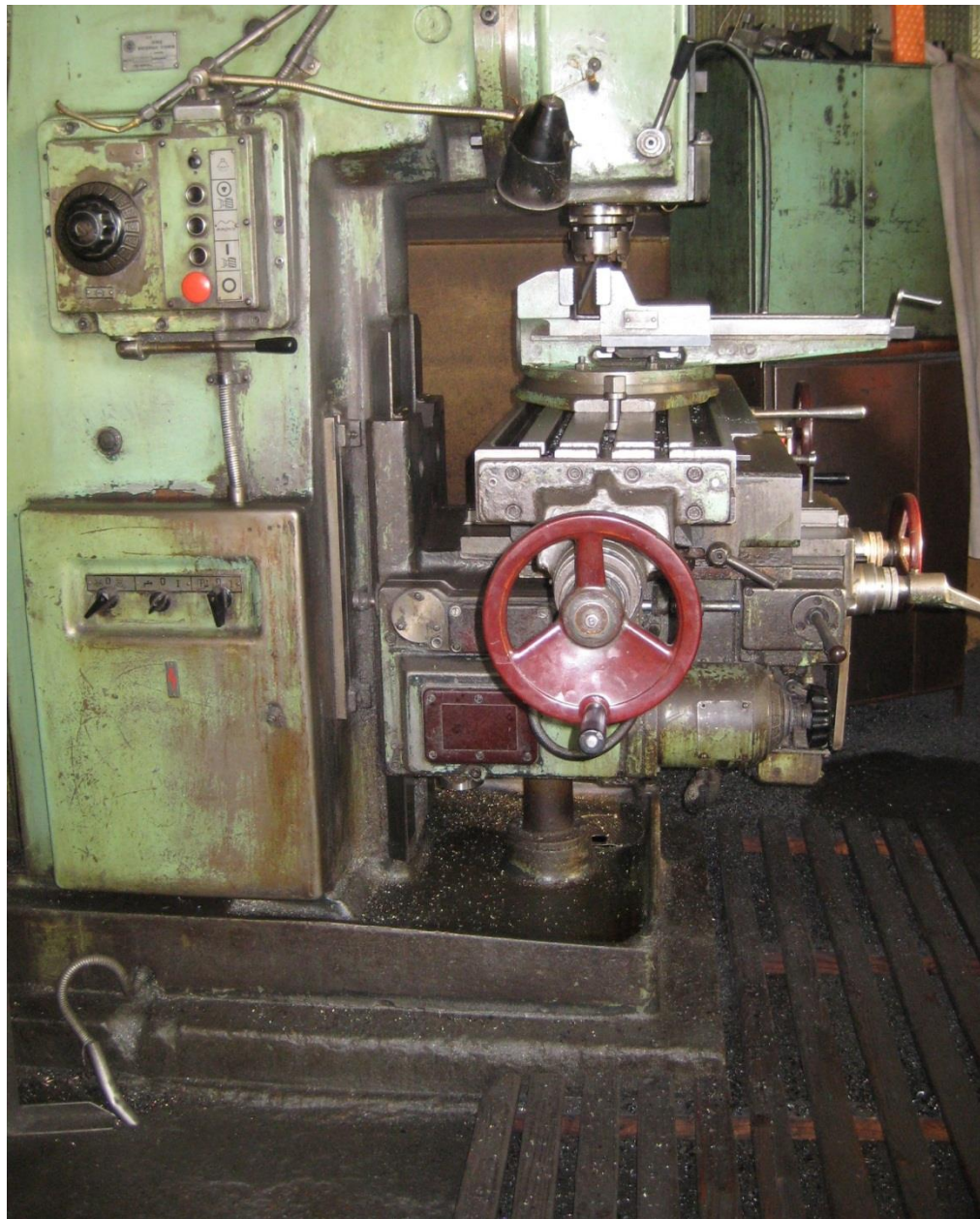
Svarīgākie preventīvie pasākumi

- Pietiekama darbinieku apmācības veikšana
- Kārtības, tīrības nodrošināšana
- Darba aprīkojuma uzturēšana kārtībā (pārbaudes, apkopes)
- Ventilācijas sistēmu nodrošināšana
- Nosūtīšana uz obligātajām veselības pārbaudēm
- Nodrošināšana ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un sekošana līdzi, lai darbinieki tos izmanto

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?